

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ
КЪМ ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
за 2017 година**

Съставът и правомощията на Комисията по правни и институционални въпроси към пленума на Висшия съдебен съвет /КПИВ/ са регламентирани в чл. 16 от Правилника за организация на дейността на ВСС и неговата администрация /Правилника/. Съгласно цитираната разпоредба КПИВ се състои от осем членове – четирима от прокурорската колегия и четирима от съдийската колегия. До конституиране на настоящия състав на ВСС на 03 октомври 2017 г. в състава на Комисията влизат Юлиана Колева (председател), Юлия Ковачева (зам.председател), Светла Петкова, Каролина Неделчева, Магдалена Лазарова, Незабравка Стоева, Михаил Кожарев и Калин Калпакчиев.

С решение на пленума на ВСС по т. 2.3 от Протокол № 32/12.10.2017 г. бе определен състав на КПИВ както следва: Вероника Имова, Атанаска Дишева, Цветинка Пашкунова, Стефан Гроздев, Пламен Найденов, Георги Кузманов, Даниела Машева и Евгени Диков. На заседанието на КПИВ на 18 октомври 2017 г., с решение на Комисията по т. 12 от Протокол № 34/18.10.2017 г., за председател бе избрана г-жа Цветинка Пашкунова, а за зам. председател – г-н Георги Кузманов.

През отчетния период 01.01.2017 г. – 31.12.2017 г. КПИВ е заседавала 42 пъти, от които 10 пъти в настоящия си състав.

В разпоредбата на чл. 16 от Правилника са уредени основните дейности на Комисията. Съгласно цитираната разпоредба КПИВ:

1. изготвя проекти на подзаконови нормативни актове в предвидените от закона случаи, които внася в пленума на ВСС за окончателно приемане;
2. изготвя становища по проекти на закони и на нормативни актове на Министерския съвет и на други централни органи на изпълнителната власт, които се отнасят до съдебната система;
3. изготвя проект на доклад за дейността на ВСС, както и становища по внесените от Върховния касационен съд, от Върховния административен съд и от главния прокурор доклади;
4. изготвя проект на становища по дела пред Конституционния съд, по които ВСС е страна;
5. изготвя становища по съдебни производства със значим обществен интерес, в които участва ВСС;
6. обобщава постъпили становища на съдиите, прокурорите и следователите, както и на съдебните служители, при обсъждане на проекти на нормативни актове;
7. подготвя проекти на споразумения с други органи и организации, които подлежат на последващо утвърждаване от пленума;
8. координира работата на ВСС по изпълнение на мерките по механизма за проверка и сътрудничество;
9. координира изпълнението на дейностите от компетентност на пленума на ВСС по Стратегията за реформа на съдебната система и програмата за нейното изпълнение и касаещо международното сътрудничество;
10. осигурява координацията и взаимодействието с Гражданския съвет;
11. организира и координира изпълнението на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014 –2020;
12. предлага на пленума решения по въпроси от международната дейност на ВСС

Извън посочените в Правилника правомощия, Комисията извършва редица дейности, които не са регламентирани в устройствения акт на ВСС. Такива дейности са:

- Изготвя становища по конкретни запитвания от органи на съдебната власт, съдии, прокурори, следователи и съдебни служители;
- Изготвя становища по запитвания от комисии към пленума и колегиите на ВСС;

- Упражнява контрол върху спазването на предвидената в Закона за нормативните актове и Вътрешните правила за изработване на нормативни актове във ВСС и оценка на въздействието им процедура за изработване и приемане на подзаконовни нормативни актове;

- Осъществява сътрудничество с други държавни органи и организации по въпроси, касаещи функционирането на органите на съдебната власт.

Условно могат да се обособят три групи дейности, с които КПИВ е ангажирана, а именно дейност с правен характер, международна дейност и дейности свързани с организацията и координацията изпълнението на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014 – 2020 г.

ПРАВНА ДЕЙНОСТ

Сред посочените дейности попадат правомощията на КПИВ по чл. 16, т. 1-7 от правилника, както и дейностите, свързани с нормативната дейност на ВСС и изготвянето на становища след сезиране от постоянни комисии на ВСС, органи на съдебната власт, магистрати, съдебни служители и граждани. При изпълнение на тези свои задължения Комисията е подпомагана от експертите от дирекция „Правна“ в Администрацията на ВСС.

През отчетния период осезаемо се увеличи дейността на Комисията, свързана с изработването и приемането на нормативни актове. Това се дължи на обстоятелството, че със Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (Обн. ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 09.08.2016 г.) изрично бе предвидено правомощие за пленума на ВСС да приема подзаконовни нормативни актове във връзка с приложението на определени разпоредби на ЗСВ. До този момент във ВСС не беше приет вътрешен акт, регламентиращ процедурата по изработване и приемане на нормативни актове и извършване на оценка на въздействието на същите. В тази връзка и с оглед създаване на гаранции за спазване на разпоредбите на Закона за нормативните актове и Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, със свое решение по т. 8 от Протокол № 43/19.12.2016 г. КПИВ предложи на пленума на ВСС да приеме Вътрешните правила за изработване на нормативни актове във ВСС и оценка на въздействието им. Проектът бе изработен в съответствие с разпоредбите на ЗНА и Наредбата и при зачитане на принципите на необходимост, обосновааност, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност, като бе отчетена

спецификата на ВСС като орган. Вътрешните правила бяха приети с решение на пленума по Протокол № 1/12.01.2017 г.

Съгласно цитирания вътрешен акт, КПИВ е помощният орган към пленума на ВСС, отговорен да извърши контрол по спазване на предвидената в ЗНА и Наредбата процедура при изработване и приемане на проекти на подзаконови нормативни актове. Съгласно правилата, Комисията разглежда на свое заседание проектът на нормативен акт, ведно с мотивите, съответно доклада и предварителната оценка на въздействието, като с нейно решение същите се публикуват на интернет страницата на ВСС за обществени консултации. Проектите за подзаконови нормативни актове, с изключение на тези по чл. 209б от ЗСВ, се внасят за разглеждане на заседание на Пленума на ВСС, ведно с мотивите, съответно доклада, предварителната оценка на въздействието и справка запостъпилите предложения от КПИВ. Проектите на актове по чл. 209б от ЗСВ от своя страна се внасят за разглеждане на заседание на Пленума на ВСС от съответната колегия, като по отношение на същите КПИВ извършва контрол за спазване на предвидената в ЗНА процедура.

За периода 01.01.2017 – 31.12.2017 г. КПИВ извърши действия по изработване и приемане от пленума на ВСС на следните подзаконови нормативни актове:

- Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (*приета с решение на пленума по протокол № 05/09.02.2017 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 17/21.02.2017 г.*);
- Наредба № 2 от 23 февруари 2017 г. за показателите, методиката и реда за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд (*приета с решение на пленума по протокол № 7 от 23.02.2017 г., обнародвана в ДВ бр.21/10.03.2017 г.*);
- Наредба № 3 от 23 февруари 2017 г. за показателите и методиката за атестиране и критериите за отчитане степента на натовареност на прокурори и следователи и на административни ръководители и техните заместници (*приета с решение на пленума по протокол № 7 от 23.02.2017 г., обнародвана в ДВ бр.21/10.03.2017 г.*);
- Наредба № 4 от 16 март 2017 г. за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата (*приета с решение на пленума по Протокол № 10 от 16.03.2017 г., обнародвана в ДВ бр.28/04.04.2017 г.*);
- Наредба № 5 за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и

доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация (*приета с решение на пленума по протокол № 17 от 1.06.2017 г. обнародвана ДВ. бр.47 от 13 Юни 2017г.*);

- Наредба № 6 за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма
- НАРЕДБА № 7 от 28 септември 2017 г. за съдебните заседатели (*приета с решение на пленума по протокол № 29 от 28.09.2017 г., обнародвана ДВ бр. 81 от 10.10.2017 г.*);
- Правилник за администрацията в съдилищата (*приет с решение на пленума по протокол №25/03.08.2017г., обнародван в Държавен вестник, бр. 68 от 22.08.2017г.*);
- Правилник за изменение и допълнение на Правилника за администрацията на Прокуратурата на Република България (*обн., ДВ, бр. 106 от 10.12.2013 г., изм. и доп., бр.58 от 26.07.2016 г.*).

Съгласно чл. 16, т. 2 от Правилника, КПИВ изготвя изготвя становища по проекти на закони и на нормативни актове на Министерския съвет и на други централни органи на изпълнителната власт, които се отнасят до съдебната система. В изпълнение на това свое правомощия Комисията изготвя становище, като предлага на пленума на ВСС да съгласува, респективно да не съгласува или да съгласува с определени забележки представения проект. През отчетния период на заседание на КПИВ е изразила становище по следните проекти на нормативни актове:

- Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на актове на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерство на правосъдието и на Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс. Със свое решение по т. 5 от Протокол № 6/13.02.2017 г. КПИВ е предложила на пленума да съгласува представените проекти;
- Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс. Със свое решение по т. 6 от Протокол № 23/26.06.2017 г. КПИВ е предложила на пленума да съгласува законопроекта;
- Проект на Закон за Европейската заповед за разследване. Със свое решение по т. 6 от Протокол № 33/16.10.2017 г. КПИВ е предложила на пленума да съгласува законопроекта;
- Проект на ЗИД на ЗСВ. Със свое решение по т. 6 от Протокол № 33/16.10.2017 г. КПИВ е предложила на пленума да даде положително становище по законопроекта, като изрази несъгласие с предвидения в

него изменения, създаващи привилегия по отношение на магистратите и съдебните служители, работещи в специализираните органи на съдебната власт, както и с измененията, с които се възстановява правната уредба, касаеща статута на съдиите по вписванията и на държавните съдебни изпълнители.

- Проект на ЗИД на Търговския закон. Със свое решение по т. 7 от Протокол № 33/16.10.2017 г. КПИВ е предложила на пленума да одобри законопроекта;
- Проект на ЗИД на НК. Със свое решение по т. 8 от Протокол № 39/27.11.2017 г. КПИВ е предложила на пленума да подкрепи идеята за въвеждането на състави на корупционни престъпления и престъпления по служба в частния сектор, регламентирани в гл. шеста от НК, която е съобразена с Наказателната конвенция относно корупцията и отправените препоръки в Независимия анализ на структурния и функционален модел на прокуратурата. Подоробно са изложени мотиви обаче, които да обосноват несъгласие с конкретните предложения при очертаване на особените правни норми в законопроекта, които не са съобразени с принципни положения при визиране на предпоставките за гражданска, наказателна и дисциплинарна отговорност, и с тяхното съотнасяне. Те съдържат и неясноти, и непълноти досежно субекта на посегателство, обективните и субективни признаци на престъплението, което неминуемо ще доведе до затруднения при правоприлагането и ще предпостави противоречива съдебна практика.

Освен чрез изразяване на становища по проекти за нормативни актове, през отчетния период членове на КПИВ са взели участие и работни групи, чиято задача е била изработването на такива проекти. С решение на Комисията по т. 15 от Протокол № 7/20.02.2017 г. г-жа Светла Петкова бе определена за участие в работната група на Министерство на правосъдието, която да изготви проект на Наредба за условията и реда за организиране и осъществяване охраната на съдии, прокурори и следователи. С решение на КПИВ по т. 13 от Протокол № 19/05.05.2017 г. г-жа Соня Найденова и г-жа Каролина Неделчева бяха определени за участие в работна група по изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на ГПК. Определените с решение на КПИВ представители на ВСС съгласуваха дейността си в работните групи с Комисията, както и регулярно я уведомяваха Комисията за напредъка при изработването на възложените им законопроекта.

На следващо място, в изпълнение на задължението си по чл. 16, т. 5 от Правилника, КПИВ е изготвил проект на становище от пленума на ВСС по Конституционно дело № 15/2016 г. Цитираното дело е образувано по искане на главния прокурор на Република България за даване задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 84, т. 16, изречение второ от Конституцията на Република България. С решение по т. 6 от Протокол № 7/20.02.2017 г. Комисията е предложила на пленума да приеме представеното становище, като пленумът е сторил това с решение по т. 13 от Протокол № 7/27.02.2017 г.

Както бе посочено по-горе, макар подобна дейност да не е изрично предвидена в Правилника, КПИВ изготвя становища и по конкретни запитвания от органи на съдебната власт, магистрати, съдебни служители, граждани и юридически лица по въпроси, касаещи организацията на дейността на органите на съдебната власт и приложението на закона. Подобни становища КПИВ изразява и след сезиране от друга постоянна комисия към пленума или колегиите на ВСС. Предвид факта, че комисиите, колегиите и пленума на ВСС не разполагат с правомощието да дават задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, становищата на КПИВ нямат задължителен характер за адресатите си. Същите обаче са подробно мотивирани и се основават на установената съдебна практика.